

Pneumococcal Conjugate ክትባት (PCV13)

ማወቅ የሚገባዎት

Many Vaccine information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 መከተብ ለምን አስፈላጊ?

መከተብ ህጻናትንና አዋቂዎችን ከ **pneumococcal በሽታ** ይከለክላል።

Pneumococcal በሽታ ከሰው ወደ ሰው በቅርብ ንክኪ የሚተላለፍ በባክቴሪያ የሚመጣ በሽታ ነው። የጆሮ ኢንፌክሽን የሚፈጥር ሲሆን አደገኛ የሆኑ ኢንፌክሽኖችን እንደ፡

- ሳንባ (pneumonia)፣
- ደም (bacteremia)፣ እና
- አእምሮንና ህብለ ሰረሰርን የሚሸፍን (meningitis) ሊፈጥር ይችላል።

Pneumococcal pneumonia በአዋቂዎች ይበልጥ የተለመደ ነው። Pneumococcal meningitis መስማት መሳንንና የአእምሮ ጉዳት የሚያስከትል ሲሆን ከሚያገኛቸው 10 ልጆች ውስጥ 1 ልጅ ይገድላል።

ሁሉም ሰው በ Pneumococcal በሽታ ሊያዝ ይችላል፣ ነገር ግን ከ 2 ዓመት በታች የሆኑ ህጻናት እና ከ 65 በላይ የሆኑ አዋቂዎች፣ አንዳንድ የጤና ችግር ያለባቸው፣ እና ሲጋራ የሚያጫሱ የበለጠ ስጋት ውስጥ ናቸው።

ክትባት ከመኖሩ በፊት፣ በዩናይትድ ስቴትስ የታየው፡

- ከ 700 በላይ የ meningitis ክስተቶች፣
- ከ 13,000 በላይ የደም ኢንፌክሽኖች፣
- ከ 5 ሚሊዮን በላይ የጆሮ ኢንፌክሽኖች፣ እና
- 200 ሰዎችን ለሞት ዳርገዋል

pneumococcal በሽታ ካለባቸው ከ 5 ዓመት በታች ያሉ ህጻናት ታይቷል። ክትባቱ ከመጣ በኋላ፣ ከባድ የሆነ የ pneumococcal በሽታ ከህጻናት ላይ በ 88% ቀንሷል።

በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ እስከ 18,000 የሚሆኑ ትላልቅ ሰዎች በየዓመቱ በ pneumococcal በሽታ ይሞታሉ።

Pneumococcal ኢንፌክሽኖችን በ ፕሲሲሊን ወይም በሌላ መድኃኒት ማከም እንደበፊቱ ውጤታማ አይደለም፣ ምክንያቱም የበሽታው አንዳንድ ክፍሎች ከመድኃኒቱ ጋር ስለተላመዱ ነው። ይህም በሽታውን በክትባት መከላከልን ጠቃሚ ያደርገዋል።

2 PCV13 ክትባት

Pneumococcal conjugate ክትባት (PCV13 ተብሎ የሚጠራው) 13 ዓይነት የ Pneumococcal ባክቴሪያዎች ይከለክላል።

PCV13 የሚሰጠው ለ 2፣4፣6፣ እናከ 12-15 ወር ለሞላቸው ህጻናት ነው። ከ65 ዓመት በላይ ለሆኑ ሁሉም አዋቂዎች እና አንዳንድ የጤና ችግር ላለባቸው ከ 2 እስከ 64 ዓመት ውስጥ

ለሉ እና ህጻናትና አዋቂዎችም የሚመከር ነው። ሀኪምዎ የበለጠ መረጃ ሊሰጥዎ ይችላል።

3 አንዳንድ ሰዎች ይህንን ክትባት መውሰድ የለባቸውም

ከዚህ በፊት ከወሰደው ክትባት፣ በፊት ከነበረ PCV7 ከሚባል የ pneumococcal ክትባት የተነሳ ህይወትን አደጋ ላይ የሚጥል አለርጂ የተነሳበት ወይም diphtheria toxoid (ለምሳሌ, DTaP) የያዘ የትኛውንም ክትባት የተከተበ PCV13 መከተብ የለበትም።

ከ PCV13 ይዘቶች ውስጥ ከባድ አለርጂ ያለበት ማንኛውም ሰው ክትባቱን መውሰድ የለበትም። ክትባት ላይ ያለው ሰው ከባድ የአለርጂ ምልክቶች ካሉበት ለሀኪምዎ ይነገሩ።

ለክትባት የተቀጠረው ሰው ጥሩ ስሜት እየተሰማው ካልሆነ፣ ህክምና እንክብካቤ ሰጪዎ በዚያን ቀን ይከተቡ ወይም በሌላ ቀን ይሁን የሚለውን ይወስናል።

4 የክትባት አለርጂ ስጋቶች

ክትባትን ጨምሮ በሁሉም መድሀኒቶች አለርጂ የመፈጠር እድል አለ። እነዚህ መለስተኛ ሲሆኑ በትንሽ ቀናት ውስጥ በራሳቸው የሚጠፉ ናቸው፣ ነገር ግን በጣም ከባድ ህመም ሊፈጠር ይችላል።

PCV13 ተክትለው የመጡ ችግሮች በእድሜና በክትባት መጠን ልዩነት አላቸው። ህጻናት አካባቢ ብዙ ጊዜ የሚፈጠሩ ችግሮች፡

- ከሚከተሉት ግማሾች ድንዛዜ፣ ጊዜያዊ የምግብ ፍላጎት መቀነስ፣ የክትባቱ ቦታ መቅለት ያጋጥማቸዋል።
- ከ 3 ውስጥ 1 ሰው የክትባቱ ቦታ እብጠት ይከሰትበታል።
- ከ 3 ውስጥ 1 ሰው አነስተኛ ትኩሳት እና ከ 20 ውስጥ 1 ሰው ከ 102.2°F የበለጠ ትኩሳት ይከሰትበታል።
- ከ 10 ሰው ውስጥ 8 ሰው መረበሽ ወይም ብዥታ ይከሰትበታል።

አዋቂዎች ህመም፣ መቅለት፣ ክትባቱ ቦታ እብጠት፣ አነስተኛ ትኩሳት፣ ራስ ህመም፣ ብርድ ብርድ ማለት እና የጡንቻ ህመም ሪፖርት አድርገዋል።

PCV13 ን ከ inactivated flu ክትባት ጋር አንድ ላይ የሚወስዱ ልጆች ከትኩሳት የተነሳ ለሲቸር ሊዳረጉ ይችላሉ። የበለጠ መረጃ ለማግኘት ሀኪምዎን ይጠይቁ።

የትኛውንም ክትባት ከወሰዱ በኋላ የሚያጋጥሙ ችግሮች፡

- ከህክምና በኋላ፣ ክትባትን ጨምሮ ሰዎች አንዳንድ ጊዜ ራሳቸውን ይስታሉ። ለ15 ደቂቃ መቀመጥ ወይም መተኛት ራስን መሳት እንዲሁም በመውደቅ የሚመጣውን ጉዳት ይከለክላል። የድንዛዜ ስሜት፣ የእይታ ለውጥ ወይም ጆሮ ውስጥ ማቃጨል ከተሰማዎት ለሀኪምዎ ይገናኙ።
- አንዳንድ ተለቅ ያሉ ህጻናት እና አዋቂዎች ትኩረት ላይ ከበድ ያለ ህመም ሲሰማቸው የተወጉበት አጃቸውን ማንቀሳቀስ ያስቸግራቸዋል። ይህ አልፎ አልፎ የሚከሰት ነው።
- የትኛውም መድኃኒት ከበድ ያለ የአለርጂክ አፀፋዊ ምላሽ ሊያስነሳ ይችላል። ከክትባት የሚመጡ አለርጂክ በጣም አልፎ አልፎ የሚከሰቱ ሲሆኑ ከ አንድ ሚሊዮን ክትባቶች በ 1 እንደሚከሰት ይገመታል፤ የሚከሰተውም ክትባቱ ከተሰጠ በኋላ ከጥቂት ደቂቃዎች እስከ ጥቂት ሰዓታት ባለው ጊዜ ውስጥ ነው።

ልክ እንደ ሌላው መድኃኒት፣ ክትባት በጣም ከባድ ጉዳት ወይም ሞት የሚያስከስትበት በጣም ጠባብ እድል አለ።

የክትባቶች ደህንነት ሁልጊዜ በቅርብ ክትትል ውስጥ ነው። ለበለጠ መረጃ ይህን ይጎብኙ፡ www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 አደገኛ የሆነ የአለርጂ ምልክት ቢኖርስ?

ማየት ያለብኝ ምንድነው?

- ስጋት የሆንዎበትን ነገር እንደ ከባድ የአለርጂክ ምልክት፣ ከፍተኛ ትኩረት ወይም ያልተለመዱ ባህርያትን ይመልከቱ።

የከባድ አለርጂክ ምልክቶች የሚያካትቱት ሽፍታዎች፣ የፊትና የጉሮሮ እብጠት፣ የመተንፈስ ችግር፣ ፈጣን የሆነ የልብ ምት፣ መደንዘዝ እና ድካም ናቸው—አብዛኛውን ጊዜ ከክትባት በኋላ ከትንሽ ደቂቃ እስከ ትንሽ ሰዓታት ይፈጠራሉ።

ምን ማድረግ አለብኝ?

- ከባድ የሆነ የአለርጂክ ምልክት ወይም ሊቆይ የማይችል አስቸኳይ ከመሰልዎት 9-1-1 በመደወል አቅራቢያዎ ወዳለው ሆስፒታል ይሂዱ። ካለበለዚያ ሀኪምዎ ጋር ይደውሉ።

ከዚያ በኋላ የአለርጂው ምልክት ለ “Vaccine Adverse Event Reporting System” (VAERS) ሪፖርት መደረግ አለበት። ሃኪምዎ ይህንን ፋይል ሪፖርት ማድረግ አለበት ወይም እርስዎ ራስዎ የ VAERS ድረ ገጽን በ www.vaers.hhs.gov በመጠቀም ወይም በ **1-800-822-7967** መደወል ይችላሉ።

VAERS የህክምና ምክር አይሰጥም።

6 The National Vaccine Injury Compensation Program

የ National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) የፌደራል ፕሮግራም ሲሆን በክትባት ጉዳት ለደረሰባቸው ሰዎች ከሰ የሚሰጥ ነው።

በክትባት ጉዳት እንደደረሰባቸው የሚያስቡ ሰዎች ስለ ፕሮግራሙ ለማወቅ እና መጠየቅ ለመሙላት በ **1-800-338-2382** ይደውሉ ወይም የ VICP ድረ ገጽን በ www.hrsa.gov/vaccinecompensation ይጎብኙ። የካሳ ጥያቄ ለመጠየቅ የጊዜ ገደብ አለው።

7 እንዴት የበለጠ ማወቅ እችላለሁ?

- የጤና እንክብካቤ ሰጪዎን ይጠይቁ። እርሱ ወይም እርሷ የክትባቱን ማብራሪያ ወረቀት ወይም ሌላ የመረጃ ምንጭን መጠቀም ይችላል/ትችላላች።
- ለእርስዎ ግዛት የጤና ዲፓርትመንት ጋር ይደውሉ።
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ን ያግኙ።
 - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** ይደውሉ ወይም
 - የ CDC ን ድረ ገጽ በ www.cdc.gov/vaccines ይጎብኙ

ዕዕዎ፣ ጅግና ግልጽ ግንኙነት ለህዝብ ጤና ማረጋገጫ

Vaccine Information Statement
PCV13 Vaccine - Amharic

11/05/2015

የሕክምና እንክብካቤ አገልግሎት ሰጪ(ዎች) ትክክለኛ የክትባት ሁኔታ መረጃ እንዲኖራቸው፣ የክትባት ግምገማ፣ እና ለወደፊት ክትባቶች የቀረበ መርጫ ግብር ለመፍቀድ መረጃ ለምችጋን እንክብካቤ ማሻሻያ መዝገብ ቤት (Michigan Care Improvement Registry) ይላካል። የሕክምና እንክብካቤ አገልግሎት ሰጪዎች የክትባት መረጃ ለመዝገብ ቤቱ እንዲያቃብል ለመጠየቅ ግለሰቦች መብት አላቸው።